

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIOLOGY/ECONOMICS (REVISED-15)

EXAMINATION : MAY - 2016

FIRST SEMESTER

Subject: Rural Sociology - I (SCBCS-115)

Date: 31/05/2016

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

- Instructions:** 1) All questions are compulsory.
 2) Figures to the right indicate the full marks.

Q. 1) Choose the correct option. (05)

- 1) ----- was the founder of the political party 'Shetkari Sanghatana'
 - a) Mohan Joshi
 - b) Sharad Pawar
 - c) Sharad Joshi
 - d) Manohar Joshi
- 2) ----- occupation is associated with the 'Blue revolution'
 - a) Fisheries
 - b) Horticulture
 - c) Sericulture
 - d) Animal Husbandary
- 3) The 'White revolution' is associated with -----
 - a) V.K.R.V Rao
 - b) Verghese Kurien
 - c) B.D. Sharma
 - d) P.C.Gupta
- 4) ----- was the former commissioner of Scheduled Tribes department and was a staunch supporter and sympathizer of the tribals.
 - a) P.C.Gupta
 - b) B.D.Sharma
 - c) A.K. Saran
 - d) T.N.Sheshan
- 5) ----- authored the book 'The battle for employment guarantee'
 - a) Dreze and Khera
 - b) P. Sainath
 - c) Amartya Sen
 - d) Yamini Aiyar

Q. 2) Answer of the following questions in short. (Any five) (10)

- 1) Bonded labour
- 2) Artisan Classes
- 3) Yellow revolution
- 4) Joint family system
- 5) Marketisation
- 6) Community farming

Q. 3) Write Short notes on. (Any Three) (15)

- 1) Write a note on barren agricultural land and horticulture
- 2) Write a short note on Public Health centres.
- 3) Examine the relationship between rural culture and folk culture
- 4) Write a note on the relationship between technology and the farmer.

Q. 4) Answer the following questions. (Any Two) (30)

- 1) Write an elaborate essay on the issue of farmer's suicide
- 2) Write an essay on 'Green Revolution'
- 3) Write an elaborate note on food insecurity.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य.

२) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

प्र. १) योग्य पर्याय निवडा.

(05)

- १) शेतकरी संघटनेचे जनक ----- आहेत.
अ) मोहन जोशी क) शरद जोशी
ब) शरद पवार ड) मनोहर जोशी
- २) 'निळ क्रांती' ----- याच्याशी संबंधित आहे.
अ) मत्स्यव्यवसाय क) रेशम धाग्यांचे उत्पादन
ब) फलोत्पादन ड) पशुसंवर्धन
- ३) 'पांढरी क्रांती' ----- या व्यक्तीशी निगडित आहे.
अ) वी.के. आर.वी. राव क)बी.डी. शर्मा
ब) वर्गीज कुरीयण ड) पी.सी.गुप्ता
- ४) आदिवासी यांच्या तर्फे लढा देणारे भूतपूर्व आदिवासी विभागाचे आयुक्त ----- होते.
अ) पी.सी.गुप्ता क) ए.के. सरण
ब) बी.डी.शर्मा ड) टी.एन.शेषन
- ५) 'द बेटल फार एमप्लायमेंट गारंटी' या पुस्तकाचे लेखक ----- आहेत.
अ) ड्रीज आणि खेरा क) अमर्त्य सेन
ब) पी. साईनाथ ड) यामिणी अय्यर

प्र. २) खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही पाच)

(10)

- १) वेठबिगार
२) कारागीर वर्ग
३) प्यूली क्रांती
४) संयुक्त कुटुंब व्यवस्था
५) बाजारीकरण
६) सामुदायिक शेती

प्र. ३) टिपा लिहा. (कोणत्याही तीन)

(15)

- १) नापीक शेतजमीन आणि फलोत्पादन
२) सार्वजनिक आरोग्य केंद्र
३) ग्रामीण संस्कृती आणि लोकसंस्कृती
४) तंत्रज्ञान आणि शेतकरी

प्र. ४) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(30)

- १) शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या विषयी सविस्तर लेख लिहा
२) हरित क्रांतीवर सविस्तर लेख लिहा.
३) 'अन्नधान्याचे उत्पादनाचे संकट' यावर सविस्तर लेख लिहा.